

Aktivnosti europske FarmBioNet mreže

1. Godišnji sastanak FarmBioNet konzorcija i posjet Toskani

Predstavnici svih 19 članica konzorcija FarmBioNet projekta okupili su se od **18. do 20. svibnja 2026. na godišnjem projektom sastanku** u sunčanoj Firenci. Domaćini sastanka bili su kolege sa Sveučilišta u Firenci, s prestižne UNESCO katedre za tradicijske poljoprivredne krajobraze. Tri dana sastanka bila su posvećena pregledu napretka projekta, razmjeni rezultata i planiranju budućih aktivnosti.

Osim sastanaka, program je uključivao i studijsko putovanje kroz Toskanu, koje je sudionicima omogućilo neposredan uvid u poljoprivredne krajobraze i tradiciju poljoprivredne proizvodnje koja ovu regiju čini jednim od najzanimljivijih europskih primjera upravljanja zemljištem prilagođenog očuvanju bioraznolikosti.

Fattoria di Maiano – spoj tradicije, bioraznolikosti i agroturizma

Smještena na brežuljcima Fiesolea, nedaleko od Firence, Fattoria di Maiano predstavlja primjer kako se tradicionalna poljoprivreda može povezati s očuvanjem krajobraza i stvaranjem dodatne vrijednosti kroz agroturizam. Ovo povijesno gospodarstvo obuhvaća gotovo 300 hektara zemljišta, s naglaskom na uzgoj maslina, ekološku proizvodnju i očuvanje prirodne raznolikosti. Na gospodarstvu raste oko 20.000 stabala maslina, a njihovo ekstra djevičansko maslinovo ulje proizvodi se pod brendom Laudemio Fattoria di Maiano.

Posebnost ovog gospodarstva je integrirani pristup: maslinici, šume, uzgoj životinja, edukativne aktivnosti, restoran i smještaj čine povezanu cjelinu. Posjetitelji mogu upoznati proces proizvodnje maslinovog ulja, kušati lokalne proizvode i doživjeti tradicionalni toskanski krajolik. Gospodarstvo

organizira i edukativne programe za djecu i posjetitelje, čime poljoprivreda postaje prostor učenja i povezivanja s prirodom. Primjer Fattorijs di Maiano pokazuje da očuvanje tradicionalnih sustava uzgoja može biti temelj za nove poslovne modele. Kroz kombinaciju kvalitetnog proizvoda, izravne prodaje, turizma i edukacije, gospodarstvo povećava vrijednost svojih proizvoda i smanjuje ovisnost samo o tržištu sirovina.

2. FarmBioNet studijski posjet, Rumunjska, 22.- 24. lipnja 2026.

Gotovo 60 sudionika iz 13 zemalja okupilo se krajem lipnja na studijskom posjetu u rumunjskoj Transilvaniji, kako bi kroz terenske demonstracije i obilazak gospodarstava učili o poljoprivrednim praksama kojima se potiče bioraznolikost i razmjenili iskustva uživo.

Demonstracijska farma Angofa kojom upravlja **Fundația ADEPT** na 180 hektara, od kojih je 164 hektara travnjaka, održava vrstama bogate livade košanice i pašnjake koji su stanište rijetkih vrsta leptira zaštićenih EU Direktivom o staništima. Sudionici su upoznali pristup upravljanja invazivnim vrstama, obnovom travnjaka korištenjem regionalnih mješavina sjemena te dugoročnim održavanjem staništa. Ključna poruka bila je jasna: očuvanje prirode i produktivnost ovdje nisu u sukobu. Posjet je zaokružen obilaskom škole Angofa, koja pokazuje snažnu posvećenost edukaciji i radu s lokalnom zajednicom.

Farma Albești Sebal primjer je integriranog mješovitog gospodarstva. Na 130 hektara drži se stado od 170 goveda te se proizvodi oko 90 % vlastite stočne hrane. Tijekom posjeta raspravljalo se o strategijama hranidbe stoke, upravljanje vodom, uz integrirane prakse za očuvanje bioraznolikosti: rotacijsku ispašu, strukturirani plodored i aktivno upravljanje staništima.

Pašnjačka zajednica Agro-Eco-Viscri, osnovana 2015. godine, gospodari niskointenzivnim agrošumarskim sustavima - stoljetnim šumskim pašnjacima i travnjacima visoke prirodne vrijednosti koji su očuvani upravo zahvaljujući tradicionalnoj, ekstenzivnoj ispaši. Njihovi pristupi sprječavaju zarastanje vegetacije, a istovremeno održavaju lokalnu proizvodnju mlijeka i mesa. Šetnja tim pašnjacima bila je podsjetnik na ono što je još uvijek moguće, i na ono što se može izgubiti.

Iskrenu zahvalu upućujemo timu **Fundația ADEPT**, našem rumunjskom projektnom partner, čije su gostoprimstvo, lokalno znanje i besprijekorna organizacija učinili ovaj posjet iznimno uspješnim.

Aktivnosti FarmBioNet mreže u Hrvatskoj

1. Radionica o mjerama za zaštitu bioraznolikosti u EU poljoprivrednoj politici za programsko razdoblje 2028. – 2034. godine

U sklopu aktivnosti Nacionalne FarmBioNet mreže, **28. svibnja 2026. godine, u Zagrebu je održana radionica** o pripremama za programiranje mjera i poticaja za očuvanje bioraznolikosti u poljoprivredi u novom Višegodišnjem financijskom okviru EU 2028.-2034. Radionica je bila namijenjena djelatnicima Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije. Na radionici je bilo riječi o mogućnostima i izazovima za uključivanja mjera za očuvanje bioraznolikosti u Nacionalni i regionalne partnerske planove koje će Hrvatska, kao i ostale zemlje članice morati pripremiti. Ovi novi strateški instrumenti će objediniti provedbu EU fondova, uključujući i Zajedničku poljoprivrednu politiku (ZPP), Kohezijsku politiku, Europski socijalni fond Plus (ESF+) i druge instrumente. Raspravljalo se o očekivanim promjenama u zelenoj arhitekturi Zajedničke poljoprivredne politike te njihovim implikacijama za oblikovanje učinkovitih intervencija usmjerenih na očuvanje bioraznolikosti.

Jedan od ključnih ciljeva radionice bio je pružiti podršku stručnjacima ministarstva u procesu zagovaranja uključivanja i odgovarajućeg oblikovanja mjera za očuvanje bioraznolikosti unutar budućeg nacionalnog programskog okvira. Radionica je pružila vrijedan prostor za raspravu o tome kako se sektor zaštite prirode može pripremiti za dijalog sa sektorom poljoprivrede. Kroz razmjenu znanja i praktične smjernice, sudionici su raspravljali o načinima kako se ciljevi očuvanja bioraznolikosti mogu bolje odraziti u budućim planovima te kako se mjere mogu strukturirati tako da ostvaruju pozitivne učinke na prirodu, a istovremeno budu relevantne i provedive za poljoprivrednike.

Posebna pažnja posvećena je tzv. mjerama temeljenim na rezultatima (engl. result-based measures), te su predstavljeni primjeri takvih mjera koje se provode u drugim europskim državama, pružajući uvid u različite pristupe, mogućnosti oblikovanja mjera, sustave praćenja i naučene lekcije.

2. Posjet članova FarmBioNet mreže imanju Biovrt

Članovi Nacionalne FarmBioNet mreže **posjetili su 13. lipnja 20206. godine imanje Biovrt**, u Novom Selu Rok kraj Čakovca, mjesto koje predstavlja vrijedan primjer očuvanja bioraznolikosti kroz ekološko vrtlarenje i proizvodnju hrane u skladu s prirodom.

Tijekom posjeta sudionici su upoznali pristup Biovrta koji se temelji na stvaranju raznolikog i otpornog ekosustava. Imanje uključuje različite elemente poput povrtnjaka, voćnjaka, šumskog vrta, livada i drugih staništa koja zajedno stvaraju prostor bogat biljnim i životinjskim vrstama.

Poseban naglasak tijekom obilaska bio je na važnosti očuvanja tradicionalnih sorti, sjemena i znanja o prirodnim metodama uzgoja. Sudionici su imali priliku čuti iskustva o tome kako se kroz ekološke prakse može poticati raznolikost u vrtu, podržavati korisne organizme i stvarati uvjete u kojima prirodni procesi imaju važnu ulogu u održavanju ravnoteže ekosustava. Biovrt pokazuje kako proizvodnja hrane može biti usklađena s očuvanjem prirode te kako mala poljoprivredna imanja i

vrtovi mogu imati važnu ulogu u zaštiti bioraznolikosti. Posjet je bio prilika za razmjenu iskustava i inspiraciju članovima FarmBioNet mreže u primjeni praktičnih rješenja za razvoj održivijih i prirodi prihvatljivih sustava proizvodnje.

Zahvaljujemo Silviji Kolar Fodor, vlasnici Biovrta, na gostoprimstvu, dijeljenju znanja i primjeru dobre prakse koji povezuje uzgoj hrane, edukaciju i očuvanje prirode.

Uključite se u Nacionalnu FarmBioNet mrežu za bioraznolikost i poljoprivredu

U središtu **FarmBioNet** projekta je uspostava europske mreže koju čini 12 nacionalnih mreža za poljoprivredu i biološku raznolikost.

Pozivamo sve zainteresirane poljoprivrednike, savjetodavce, organizacije i pojedince da se uključe u hrvatsku Nacionalnu FarmBioNet mrežu.

Članstvo je besplatno, a obrazac za ućlanjenje dostupan je na poveznici:

<https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/FarmBioNetHR> (šifra: FarmBioNetHR)

Želite li saznati više o projektu, posjetite našu web stranicu <https://farmbionet.eu/> i pratite nas na društvenim mrežama [LinkedIn](#) i [Facebook](#).

Kontakt: Sonja Karoglan Todorović, voditeljica FarmBioNet projekta
Ekološki institut ECOLOGICA
Email: sonja@ecologica.hr

FarmBioNet projekt financiran je sredstvima Okvirnog programa Europske unije za istraživanje i inovacije Horizon Europe (broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava 101182942).

Projektne partnere iz pridruženih zemalja financira SERI. Izražena stajališta i mišljenja su, međutim, samo autora i ne odražavaju nužno stavove Europske unije ili Europske agencije za istraživanje. Europska unija niti tijelo koje dodjeljuje sredstva ne mogu se smatrati odgovornima za njih.